

sine Udtalelser et Mindretal af fgl. befordrede og atter befordrede Embedsmænd o.s.v. en ganske ubestemmelig Magt indenfor de videste Grændser, hele det øvrige Folk — de være saa Mange, som de ville — der staar paa Grundlovens Grund, derimod meget snævre Grændser. Jeg forstaaer meget godt, at en saadan Forstaaelse kan komme ud af det Hele. Der er en stor Variatase her til Vands og saa er der nogle Brammer, som egentlig raade for det Hele. Det kan jeg godt forstaa kan komme ud af den hele Betragtning, det ærede Medlem fra Kjerterminde gjør gjældende, og da det ærede Medlem fra Thisted jo er en villig Tilhænger af det ærede Medlem fra Kjerterminde, hans tro Discipel og Følgesvend, synes jeg dette maa noget undskyldes, at det ærede Medlem fra Thisted har udtalt sig saaledes om de snævre Grændser for Oppositionens Stilling. Jeg indrømmer, at der er bestemte Grændser, de være nu snævre eller vide, for os Alleammen; disse bestemte Grændser betegner Grundloven, og hvad Bevillingsretten angaar dens § 49, men der er kun den Feil, og det er den eneste, at denne Grændse, denne lovlige Grændse, have de ærede Medlemmers Venner ikke respekteret; Reaktionen har ikke respekteret den Grændse, der er sat for os Alle. I 1849 vidste man, at det Ministerium, der ikke havde Tillid hos Rigsdagen og ikke kunde skaffe de fornødne Bevillinger, maatte gaa; det sagde den Mand, de nu ogsaa have brugt her, Spønneck, tydeligt nok; det var Loven. Men dette, at et Ministerium kan gaa, fordi det skal gaa, efter som det ingen Bevilling har faaet, ligger jo ikke i Svires Kathetismus, og den vilde ogsaa ganske vist begrænde deres Ret til at eksistere uden for Grundloven, idet den vilde give os Alle lige Grændser. Naar det ærede Medlem fra Kjerterminde fortæller, at Folkethinget under min Ledelse har gjort det og det, vil jeg kun sige: Jeg kan ikke bære Ansvar for, hvad Folkethinget har gjort til de forskjellige Tider, medmindre Folkethinget havde fulgt mit Raad, eller jeg i alt Fald havde været meddelagtig i Raadet, men det veed det ærede Medlem godt, at der derfra er sket forskjellige Ting til forskjellige Tider, som have fornøjet ham, men som tilvisse ikke have høit Noget at gjøre med min Deltagelse i Ledelsen, og det vil jeg sige, at forsaavidt jeg havde deltaget i Ledelsen i Slutningen af Marts, da vilde det — og det tør jeg sige for mine Kolleger — være en total Misforstaaelse af Ordene fremkaldt Afgjørelsen", en "saa kolossal Misforstaaelse af Ordene fremkaldt Begivenhedernes Gang", at ville

mene, at Oppositionens Stilling den Gang fremkaldte disse Forhold. Nei, de, der forstaaede den midlertidige Finantslov, den Minister, der ikke brød sig om den midlertidige Finantslov, de, der derved forhindrede, at Forhandlingen i Sællesudvalget om Finantsloven blev fortsat, de, der negtede at modtage Tilbudet om en meget rigelig Finantslov, det er sikkert dem, der have forhindret en Afgjørelse og fremkaldt Katastrofen, og Meget var jo blevet forberedt i Forveien, det ere vi ikke uvidende om. Hvem, der har draget det korteste Straa, det skal det ærede Medlem fra Kjerterminde ikke afgjøre; det bliver maaske først afgjort, naar baade han og jeg ligge i Graven. Den korte Tid af en halv Snes Aar kan et reaktionært Ministerium med Tilhold hos sine Embedsmænd og sine sociale Kolleger og med Tilhold højere oppe, med Kongens Tillid, holde det gaaende, men hvad er nogle Aar i et Folks Liv? Et Folk kan falde tilbage, kan ligesom tabe i Energi og Virksomhed og i det Hele taget faae saaet Vand paa sit Haab og sit Mod; men det reiser sig igjen, det bliver alligevel det Blivende. Det er dog det, der har Traditionen for sig, selv om denne brutalt afbrydes. Det kan gjerne være, at Overgangen varer længe endnu, og at altsaa det ærede Medlem og jeg, hvis vi skulde dømmes efter Diebliffet, kunne have Ret i at sige, at Jertallet har draget det korteste Straa, fordi det aldrig har villet bruge den fysiske Magt, det er i Besiddelse af, men kun har holdt sig til Loven og til den moraliske Indflydelse. Men jeg stod ikke her, der som jeg ikke nærede den Overbevisning, at det bliver Uretten, der i dette Tilfælde, som i alle, tilsidst kommer til at trække det korteste Straa. — Et vil jeg sige til det ærede Medlem fra Thisted, naar han klager over min Mangel paa Evne til at forstaa hans Beviser — man lægge Mærke til at han mener, min Villie er god nok dertil — at det ærede Medlem slet intet Bevis førte. Det er mig virkelig umuligt at læse paa en blank Table eller at forstaa Ting, der ikke blive sagte. Det ærede Medlem har nok sagt noget om Bevis, men han har ikke ført noget Bevis for, at Folkethinget er gaaet langt over sine Grændser. Han har ikke fremført et eneste Datum for denne Hentastelse, og hvor skal jeg saa kunne forstaa hans Bevis, naar han ikke fører Noget? Jeg har forøvrigt ikke i Sinde nærmere at imødegaa det ærede Medlem. — Det ærede Medlem kan have Ret i, at han har været Venstremand, Høstemand Mellemmand, kort alt muligt, han er en fet Mand. Jeg har fulgt det ærede Medlem meget godt og vi kjende hinanden meget godt, og jeg